

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/12553-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	6/2023	22.03.2023

Anmodning om forskriftsendring for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å sende følgende anmodning til Miljødirektoratet:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre anmoder Miljødirektoratet om å starte prosessen med revidering av verneforskriftene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.

Bakgrunnen for anmodningen er at begge verneområdene har verneforskrifter fra 2003 som er utdaterte. Det har skjedd endringer de siste 20 årene ift. nye teknologiske løsninger, endringer i sentrale føringer/fortolkninger av verneforskriften samt endrede behov og krav som en ikke forutså i 2003 som medfører behovet.

Nasjonalparkstyret har satt prosess med revidering av forvaltningsplan på vent i påvente av forskriftsendring. Dette med bakgrunn i arbeidet som ble startet i 2017 hvor forskriftene skulle revideres ift. Stortingsmelding 18 (2015 – 2016). Nasjonalparkstyret mener det er lite hensiktsmessig å starte en prosess med forvaltningsplaner med bakgrunn i eksisterende verneforskrifter. Dette vil medføre en rekke uklarheter. Vi ser det som sterkt fordelaktig å gjennomføre full runde med forskriftsendringer og gjennom denne få avklart en rekke forhold som tas inn i påfølgende forvaltningsplanprosess. Noe vi mener medfører en god prosess.

Det er også behov for en del mindre grensejusteringer, dette med utgangspunkt i feil som ble gjort i verneprosessen tilbake i 2003. Ved å gjennomføre revidering av verneforskriftene kan grensejusteringen tas inn i denne prosessen.

En ser også nye utfordringer som følge av klimaendringer som medfører behov for oppdaterte verneforskrifter slik at disse blir effektive verktøy for forvaltningen.

En legger til grunn at de nye felles forskriftsmalene legges til grunn for prosessen.

Hjemmelsgrunnlag

Saksopplysninger

Verneforskriftene for Børgefjell/Byrkjå nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde ble fastsatt gjennom kongelig resolusjon av 03.09.2003.

Børgefjell nasjonalpark har forvaltningsplan godkjent april 2009 som er moden for revidering. Det ble igangsatt forvaltningsplanprosess for Austre Tiplingan landskapsvernområde i 2015, prosessen ble parkert i 2017 som følge av Miljødirektoratets melding om at det skulle gjennomføres forskriftsendringer i verneområder som har begrensninger i organisert ferdsel, bruk av hest og bruk av sykkel.

Naturmangfoldloven avløste naturvernloven i 2009. Gjeldene verneforskrifter er utarbeidet med grunnlag i naturvernloven fra 1970.

Det har i årenes løp kommet en rekke avklaringer gjennom klagesaksbehandling i Miljødirektoratet og dommer i rettsvesenet som gir føringer for forvaltningen. Tilsvarende har Stortinget fattet vedtak gjennom ulike Stortingsmeldinger som også skal være retningsgivende for den fremtidige forvaltningen av området. Av endringer siden 2003 kan nevnes:

- Organisert ferdsel hvor det ikke skal skilles mellom kommersiell og ikke kommersielle aktører. Forvaltningen har fått tilbakemelding om at søknader om organisert ferdsel skal ses i lys av kommende forskriftsendring og at muligheten til å regulere dette er begrenset.
- Åpne for bruk av sykkel i verneområder hvor dette ikke er tillatt i dagens verneforskrift
- Droner er ny teknologi som benyttes i verneområder, ikke direkte regulert i verneforskriften med reguleres som modellfly.
- El-sykkel - ny teknologi som også benyttes i verneområder.
- Nye ferdselsformer som kiting/skiseiling.
- Økt motorisert ferdsel og nye teknologiske løsninger ift. dette.
- Digitale turposter/stolpejakt ol.
- Bruk av radar etter snøscooter for måling av snømengder/vanninnhold jfr. krav fra NVE
- Kommunalt krav om branntilsyn og feiing av fritidsboliger.
- Merkevaren Norges nasjonalparker med tilhørende krav om bedre vern, økt besøk og økt lokal verdiskapning.

Ved utvidelsen i 2003 ble det tegnet grenser på kart (analogt). Disse kartene ble brukt som grunnlag for grensemerking i felt som ble målt inn med håndholdt GPS. Grensene som ble tegnet på kart er i ettertiden digitalisert og brukes i dag som offentlig kartgrunnlag. Det er oppdaget flere feil i grensene, dvs. avvik mellom oppteignet grense, digitalisert grense og oppmålt grense. En ser det derfor fordelaktig å få foretatt en ny grensemerking i regi av jordskifteverket for å rette opp feil i grenser som kan ha juridiske konsekvenser. Dette kan da gjøres etter at nye verneforskrifter er vedtatt med tydelige grensebeskrivelser.

Det har de siste årene vært arbeidet med nye forskriftsmaler, dvs. standard forskriftoppsett som brukes som utgangspunkt for forskriftene til det enkelte verneområdet. Forskriftmalene skal ha vært til behandling hos ulike direktorater og Sametinget.

Verneforskriftene er juridisk bindende, det vil si at forvaltningen ikke kan fatte vedtak som går utenfor de rammene som settes i forskriften. Forvaltningsplanen gir så retningslinjer for forvaltningen innenfor de juridiske rammene som settes i verneforskriften. Forvaltningsplanen kan ikke åpne for tiltak eller aktiviteter som er i strid med forskriften. Forvaltningsplanen er ikke juridisk bindende. Forvaltningsplanen skal fungere som veileder for publikum og offentlige aktører for å klargjøre og gi

saksbehandlingsregler for ulike aktiviteter/tiltak. Besøksstrategier er definert som vedlegg til forvaltningsplan.

For forvaltningen av Børgefjell og Austre Tiplingan er det vesentlig at det snart gjennomføres en revidering av verneforskriftene. Slik at verneområdene får tidsriktige forskrifter som tar opp i seg de endringene som har skjedd siste 20 år ift. samfunnsendringer og erfaringer gjennom praktisk forvaltning som en ikke så i 2003. Med tidsriktige verneforskrifter kan en da gjennomføre gode forvaltningsplanprosesser som forhåpentligvis blir gode verktøy kommende 20 år.

Vedlegg:

Ingen